

Eesti Postmargi lehekülg

VILJANDI LINNUS

VILJANDI CASTLE - DIE BURG FELLIN

21. Jaanuar 1997

NOMINAAL: 4.80 TRÜKK OFSET

KUJUNDAS: JAAN SAAR

PERFORATSIOON: 14:14

POOGEN: 5 X 10

TRÜKIARV: (800 000)

TRÜKIKODA: VABA MAA

TELLIMISE NR. 123-12-1996

Kivist Viljandi linnuse ehitust muistsete eestlaste puitlinnuse asukohas alustas 1224. aastal Mõõgavendade Ordu. Sellest sai suurejooneline konvendihoone ja avarate eeslinnustega ehitis kauni Viljandi ürgoru kõrgel kaldal. Põhiliseks ehitusmaterjaliks oli tellis, kuid konvendihoone pearuumide sambakapiteelide kaunistused olid välja raiutud dolomiidist.

Linnus oli tähtis piirkondlik keskus ning komtuuri residents.

Seoses tulirelvade kasutuselevõtuga 15.-16. sajandil kindlustati linnust veelgi. Pealinnus purustati Liivi sõjas. Põhjasõja ajal aga jäi ehitis lõplikult varemeisse. Praegu paineb konvendihoone varemeis vabaõhulava.

The building of the Viljandi Order Castel began by invading Teutonic Knights at the site of an Estonian fort hill in 1224. It was a powerful keep and large outer wards overlooking a beautiful valley. Mainly brick was used in the building while the capitals of pillars in the main rooms were decorated with fine carvings in limestone. The castle was an important local centre, the seat of the Komtur. Its outlying fortifications were reinforced in the 15th-16th centuries in connection with the appearance of firearms, but the keep was nevertheless badly damaged in the 16th-century Livonian War. The Northern War in the early years of the 18th century reduced the whole complex into ruin. The surviving western wall of the castle keep nowadays forms a backdrop to an open-air stage for concerts and theatrical performances.

saab omale 100 000 eksemplari.

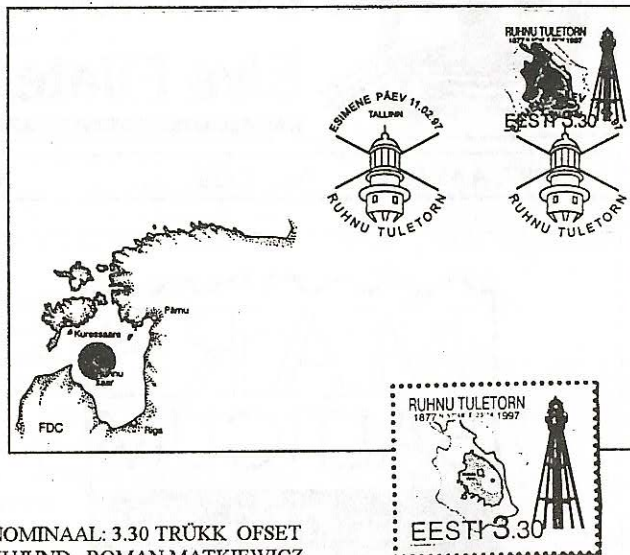
Ka plokki kuuluvad Läti ja Leedu ühismargid trükitakse Inglismaal.

Eesti poole - Maasilinna laeva kujutav postmark - trükitakse trükikojas Vaba Maa. Uus mark kuulub laevade seeriasse. Nimetatud mark ja plokk peavad müüki tulema Tallinnas 10. mail 1997.a. Ploki presentatsioon toimub samal päeval Riia Peapostkontoris. Balti ühisploki esimese päeva ümbrik ja eritempel kujundatakse samuti lätlaste poolt, aga ümbrik trükitakse eeldatavasti Tartu Postkontoris.

RUHNU TULETORN

RUHNU LIGHTHOUSE - LEUCHTTURM RUHNU

11. Veebruar 1997

NOMINAAL: 3.30 TRÜKK OFSET

KUJUND. ROMAN MATKIEWICZ

PERFORATSIOON: 14:14

POOGEN: 5 X 10

TRÜKIARV: 900 000

TRÜKIKODA: VABA MAA

TELLIMISE NR. 124-01-1997

Ruhnu 39,5 meetri kõrgune majakas ehitati 1877. aastal varasema puitmajaka asemele Prantsusmaal Le Havre's valmistatud detailidest. Tegemist on tolleaegse ühe odavaima mudeliga, Läänemere piirkonnas on see tänapäeval ainus säilinud seda tüüpi majakas.

Esimese maailmasõja ajal lasti tuletorni latern lõhkelaenguga õhku, kuid 1937. aastal taastati tornitipp peaaegu endisel kujul. Paigaldati uus sisseseade, kuid laternaaluses ruumis on esialgne mehhanism tänaseni töökorras.

Ruhnu majakas kujutab endast nelja välimise toega terassilindrit, mille sisemuses viib üles keerdtrepp. Punaseks värvitud majakas seisab Haubjerre mäel saare idaosas koordinaatidega N 57° 48', E 23° 16' ning selle tuli on nähtav raadiuses 20 meremiili.

The present 39,5 meter iron lighthouse, assembled of parts made in Le Havre, France, was erected on Ruhnu Island in 1877, instead of a former wooden affair. At the time of its building it was one of the cheapest models available and is the only one of type surviving in the Baltic Sea.

During World War I (1914-18) the lantern of the lighthouse was blasted with synamite, but in 1937 the head of the structure was restored nearly to its original appearance. New equipment was installed, but in the room under the lantern the old mechanism survives in working order.

The Ruhnu lighthouse is a steel cylinder with four buttresses on the outside and winding stairs up the hollow shaft. The lighthouse is painted red and stands at Haubjerre in the eastern part of the island. It is situated at 57° 48'N 23° 16'E, and its light is visible within a radius of 20 nautical miles.

Baltimaade teise ühise margiploki kujundab Läti

Jaauarikuu lõpupäevil said Tallinnas kokku Eesti, Läti ja Leedu

Postmarkide esindajad, et kooskõlastada tänava väljaantava Balti riikide ühise, laevu kujutava margiploki lõplik kavand, trükimine, presentatsiooni koht jm. Nõupidamisest võtsid Eesti Posti poolt osa Tarmo-Jaan Tõeleid, Reet Nuu, Heldur Unt ning Heinz Valk. Hääletamisel sai kõige rohkem hääli Läti esitatud plokikavand. Otsustati plokk trükkida Inglismaal tiraažiga 300 000 eksemplari, millest Eesti

Sõprade päeval
Tallinna posti masintemplite lisajäljendid

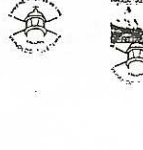
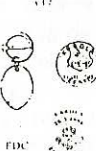
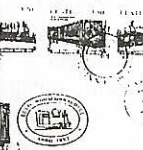
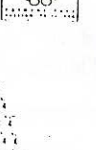
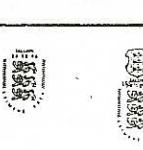
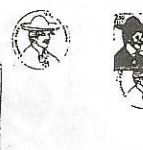
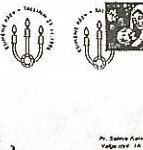
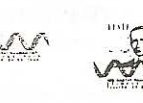
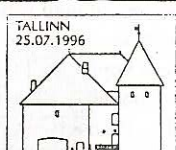
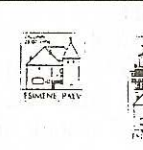
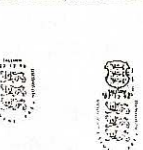
SÕBRALE

SÕBRALE

Vasakul - Tallinna Peapostkontori masinal nr. 240008, paremal - 31. Sidejaoskonna masinal nr. 240013

RE EESTI POST
1996. aasta
esimese päeva templid ja ümbrikud

EESTI POSTMARGI FILATEELIAKAUPLUS
ASUB TALLINNAS, LOSSI PLATS 4
JA MÜÜGILETT ASUB TALLINNA PEAPOSTKONTORIS
Seal on müügil ka ajaleht "Elva Filatelist"

1996-1 25.01.1996 Paide linnus (102-01-1996) Kujundas: Jaan Saar	 	1996-8 30.08.1996 Jäamurdja "Suur Tõll" Kujundas Roman Matkiewicz (112-06-1996)	
1996-2 29.02.1996 Allveelaev "Lembit" (103-02-1996) Kujundas: Roman Matkiewicz	 	1996-9 25.09.1996 Vaindloo tuletom (114-08-1996) Kujundas Roman Matkiewicz	
1996-3 26.03.1996 Hiiumaa Rahvarõivad (106-02-1996) Kujundas: Mari Kaarma (107-02-1996)	 	1996-10 17.10.1996 Eesti kitsarööpmeline raudtee 1896-1996 Kujundas: Tarmo Tali (115-09-1996) (116-09-1996) (117-09-1996)	
1996-4 25.04.1996 1996.a. Olümpiamängud Plokk (108-03-1996) Kujundas: Riho Luuse	 	1996-11 24.10.1996 2.50 kr. standardmark (118-10-1996) Kujundas: Vello Kallas FDC-i ja templi kujundas: Piret Jürisoo	
1996-5 10.05.1996 EUROPA (109-04-1996) Kujundas: Lembit Lõhmus	 	1996-12A 27.11.1996 JÕULU- MUINASJUTT (119-11-1996) Kujundas: Jaan Saar	
1996-6 27.06.1996 100 aastat raadiosidet. (110-05-1996) Kujundas: Riho Luuse	 	1996-12 12.12.1996 JÕULUD'96 Kujundas: Henno Arrak (120-11-1996) ja (121-11-1996)	
1996-7 15.07.1996 Purtse linnus (111-06-1996) Kujundas: Jaan Saar	 	1996-13 02.12.1996 3.30 kr. standardmark (122-11-1996) Kujundas: Vello Kallas, tempel ja ümbrik: Piret Jürisoo	

Selgitus: käesolevas tabelis ei ole antud esimese päeva ümbrike, templite ega markide üldjärjekorra (kataloogi) numbreid. On antud FDC ümbrikul olev järjekorranumber ja postmargi tellimisnumber. Kõik templijäljendid on vähendatud. Mõned, nagu Paide linnus, on paigutuse huvides vähendatud teistest rohkem.

Tartu Postkontori omatoodang - postkaardid

Algus: "Elva Filatelist" nr. 5 (9) 1993.a. lk. 6; nr. 2 (12) 1994.a. lk. 5; nr. 1 (17) 1995.a. lk. 3.

Kaart nr	Nimetus	Hind	Kujundas
TaP-153	Laste kunstikool	2.00	M. Toom
TaP-155	Hotell "Taru"	2.00	M. Lokk
TaP-157	Tartu kaubahall	2.00	M. Lokk
TaP-159	Jalakäijate sild Tartus	2.00	M. Toom
TaP-161	Ülikool	2.00	M. Toom
TaP-163	V-Vanemuine	2.00	M. Toom
TaP-165	Tulbid	2.00	M. Lokk
TaP-167	Nelgid	2.00	M. Lokk
TaP-169	Lilled	2.00	M. Lokk
TaP-171	Kevadpüha	2.00	R. Laater
TaP-171D	Alpikannid	2.50	M. Toom
TaP-173	Võõrasemad	2.00	M. Lokk
TaP-175	Lilled	2.00	M. Lokk
TaP-177	Nuku	2.00	M. Lokk
TaP-179	Kass	2.00	J. Kütivits
TaP-181D	Merekarp	2.50	K. Varul
TaP-197	Peipsi	2.00	H. Joonuks
TaP-199	Võnnu	2.00	H. Joonuks
TaC	Lääne-Virumaa	15.00	H. Joonuks
TaP-201D	Matusekutse	0.65	K. Varul
TaP-203	Roosid	2.50	M. Lokk
TaP-205D	Roos	3.00	M. Lokk
TaT-1	Kalender	15.00	H. Joonuks
TaP-207	Kompositsioon 1	2.00	M. Lokk
TaP-209	Kompositsioon 2	2.00	M. Lokk
TaP-211	Kompositsioon 3	2.00	M. Lokk
TaP-213	Kompositsioon 4	2.00	M. Lokk
TaP-215	Kompositsioon 1	2.00	M. Toom
TaP-217	Jõulud 1	2.00	MANUEL
TaP-219	Jõulud 2	2.00	MANUEL
TaP-221	Jõulud 3	2.00	MANUEL
TaP-223	Jõulud 4	2.00	MANUEL
TaP-225	Jõulud 5	2.00	MANUEL
TaP-227	Jõulud 6	2.00	MANUEL
TaP-229	Jõulud 7	2.00	MANUEL
TaP-231	Jõulud 8	2.00	MANUEL
TaP-233	Jõulud 9	2.00	MANUEL
TaP-235D	Kolm päkapikku	2.50	T. Tammemäg
TaP-237D	Jõuluõõ	2.50	M. Uus
TaP-239D	Talv	2.50	H. Joonuks
TaP-241	Rahulikke Jõule	2.00	J. Kütivits
TaP-243	Õunad	2.00	J. Kütivits
TaP-245D	Kompositsioon	2.50	A. Mallene
TaP-247	Jõuluootel	2.00	K. Kübbar
TaP-249	Rõõmsaid Jõule	2.00	K. Kübbar
TaP-251D	Roosid ja vaas	3.50	M. Lokk
TaP-253D	Orhidee	3.00	A. Mallene
TaP-255	Tartu uus Postimaja	2.00	A. Mallene
TaP-257	Tartu uus Postimaja (Küüni t. 9 - Ühispank)	2.00	A. Mallene (järgneb)

Tartu Postkontori Tõravere toimetis, toimetaja Herma Ojaste

Leuchtturm Ruhnu

Schon 1757 ist diese Stelle als Ruhnu Leuchtfeuer bekannt und hatte eine aus Holz gebaute Konstruktion.

Der heutige Leuchtturm Ruhnu wurde 1877 gebaut. Die einzelnen Teile wurden in Le Havre (Frankreich) aus Eisen gefertigt und an Stelle montiert.

Der Leuchtturm besteht aus dem Zylinder, der im Inneren eine nach oben führende Treppe hat, und vom 4 zylinderförmigen Stützen. Oben sind Laternen und ein Bedienungsraum vorhanden. Es ist einer der billigsten Bauten von dieser Zeit. Im Ostseegebiet ist es der einzige noch erhaltene Leuchtturm dieser Art.

1937 baute man ein neues Lichtsystem ein. Der rotgefärbte Leuchtturm ist auf Berg Haubjerre und hat Koordinaten N 57° 48', E 23° 16' und das Feuer ist sichtbar bis zu 20 Seemeilen.

L. Aardla

Uudis Jaapanist

Meie kodumaast kangel Jaapanis, Osakas, elab ja töötab kooliõpetajana Akihiro Asano, kes on aastaid tegelenud Eesti postiajaloo uurimisega ja on kokku pannud vastava Eesti alal käinud tervikasjade kogu üldnimetusega "POSTAL HISTORY OF ESTONIA 1714 - 1944". Tema kogu koosneb 80 näituselehest. Selle koopia saatis "Elva Filatelisti" toimetusele tutvumiseks ja seejärel Eesti Postimuseumile edasiandmiseks Rudolf Hämar.

Nagu juba öeldud, koosneb kogu 80 näituselehest ja on jagatud järgmistesse lõikudesse: 1. Tsaari-Vene periood (1710-1918), 2. Saksa periood (1918), 3. Eesti Vabariigi periood (1918-1940), 4. Nõukogude okupatsiooni periood (1940-1941) 5. Natsistliku Saksamaa periood (1941-1944) Lõppeb teise Nõukogude okupatsiooniga (1944).

Kogu on koostatud inglise keeles ja teadaolevalt oli viimati Soomes "EUPHILA'96" näitusel, kus sellele omistati suur hõbemedal. G.Kirs

Die Burg Fellin

Im Jahre 1224 hat der Schwertbrüderorden mit Bauarbeiten aus Feldstein errichtete Burg Fellin begonnen am Ort, wo die alte hölzerne Estenburg stand. Später wurde ein mächtiges Konventshaus mit dem geräumigen Vorburgssystem errichtet. Es war eine grossartige naturgebundene Festung. Für das Konventshaus wurde Backstein als wichtigstes Baumaterial benützt. Das Kapitell mit Verzierungen sind aber aus dem Öselschen Dolomit gehauen.

Die Burg Fellin hatte eine grosse Bedeutung im Wehr- und Verwaltungssystem und war Wohnsitz des Komturs.

Beim Aufkommen der Feuerwaffen in 15. - 16. Jrh. hatte der Schwertbrüderorden seine Burgen der neuen Waffengattung angepasst.

Die Hauptburg wurde während des Livländischen Krieges zerstört. Nach dem Nordkriege waren nur die Ruinen erhalten.

Jetzt ist in Konventshausruinen eine Freilichtbühne. L. Aardla

Lühidalt

Saksamaal on mitmel filateliaühitusel "rännanud" Elva Filatelistide Seltsi liikme Leo Utteri Eesti postiajalooline eksponaat "Estlands Post von den Anfängen bis zur Gegenwart". Eksponaat on üles ehitatud 50el standardisel näituselehel ja haarab endasse tervikasju alates margieelsest perioodist kuni tänapäevani. Kogu on autasustatud näitustel mitme medaliga, sealhulgas ka hõbemedaliga. G.K.

KUULUTUS

Eksjö Filatelistide Selts Rootsisis otsib Eestist vahetuspartnereid. Kirjutada rootsi, saksa või inglise keeles.

TORE RODEVALD,
Castmans väg 12. S-575 37
EKSJÖ. ROOTSI SUEDE

Hindrik Hiimäe

RASKED RAHAD

(Algas lehes nr. 1(29))

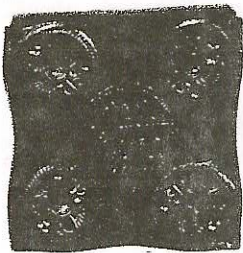
Mõnel pool on avaldatud arvamust, et "rubla" nimetus tuli India rahaühikust "ruupia", mis algselt tähendas karilooma.

Juba vanal ajal hakkasid rikkad kaupmehed, hiljem ka valitsejad oma valduses olevaid hõbedaid ja kullatükke varustama isikliku märgiga - nii pikkamööda kujuneski välja raha. Esimesed aastaarvuga varustatud mündid kulla ja hõbedaga segust tehti Väike-Aasias seitsmenda sajandi teisel poolel e.Kr.

Kuuendal sajandil e.Kr. kirjutab ajaloolane Plinius, et Rooma keiser Servius Tullius laskis ovaalsetele ja neljakandilistele vasetikidele lüüa kariloomade ja elevandi kujutusi. Kreeka Musta mere äärses koloonias Olivias olid sellal käigus delfiinikujulised mündid. Mitu sajandit e.Kr. tulid mündid käibe ka Pärsias, Babüloonia ja Egiptuses. Britlased kasutasid peale pronksmüntide veel kindla kaaluga raudplaate. Üldiselt võeti vanaaja mündid vastu kaaluga.

Väga suures mündid lasti käibe India padisahi Dzahani ajal (1628-58). Nende läbimõõt oli 13 cm ja kaal 2,3 kg.

Katariina I valitsemisajal lasti Venemaal 1725.a. välja vaskplaadid mõõtmatega 19 x 19 cm ja väärtusega üks rubla. Sel ajal maksis puud vaske 10 rubla. Seega kaalus iga rubla 1,6 kg. Sel ja veel järgmisel aastal löödi ka väiksema vääringuga plaadikujulisi münste 1,5, 10, 25 ja 50 kopikat, mille kaal samuti vastas metalli hinnale. (Pilt nr.1). Nende tegemisel tuli nõuandjaks rootsi mündimeister Deiman.

Pilt nr. 1. Vene väikese nominaaliga vasest plaatmünt.

Tähelepanu väärib fakt, et sel ajal kui pikk Põhjasõda oli vast lõppenud, tehti Rootsis koguni 19,7 kilogrammi raskuseid plaatrahasid. Nende kohmakate rahade kasutamine oli tülikas ja peagi loobuti neist.

Lomonossov kirjutas oodi "Keisrinna Jelizaveta troonileastumise päevaks". Keisrinnale see ülistuslaul meeldis väga ja ta andis 1748.a. selle eest Lomonossovile 2000 rubla vaskrahas kogukaaluga üle kolme tonni. Preemiaraha laaditi kahele plaanvankrile, kaks hõbeda kummaldi ees. Vaat see oli vast "haltuura" ja "raske raha".

Raha oli küll raske, aga selgituseks niipalju, et Vana-Kreekas nimetati haltuuraks pisikest raha, millega keegi jõukaks ei saa (võib-olla praeguses vääringus kuni paar krooni, mille mõõdamine ja poetab kaubahalli ees istujale mütsi sisse).

Uuesti proovis raskeid vaskrahasid välja lasta Katariina II Sestoretiski rahapajas. 110 mm läbimõõduga rahadele oli keskele löödud umbes 30 mm-se ringi sisse tsaarikull, mille rinnal aastaarv 1771. Teisel pool oli samuti ringi sees keisrikrooni all kahes reas " (= münt rubla). Need rahad kaalusid umbes üks kilo.

Mõnedes väljaannetes pakutakse sestoretiski rahade läbimõõduks 78 mm ja paksuseks 25 mm, teisel 8 cm ja 25 mm, kuid need andmed on rohkem kõmubrriigist "Kas teate, et ...". Katariina I plaadikujulisi rahasid on säilinud üksikuid, sestoretiski rahadest ei teatud kaua aega midagi.

1836.a. löödi Peterburi rahapajas vanade templitega mõnikümme sellist raha. Tsaaririigi lõpuaastail löödi rikkaste kollektsionääridele 1725-1726.a. originaaltemplitega mõned eksemplarid, kuid neil oli tagumisele küljele löödud kiri "koni" (koopia).

Kohtasin ühte niisugust 25-kopikalist plaati paarkümme aastat tagasi. Hind oli soodne, aga tagumise poole alumine serv oli haamriga kahtlaselt ära taotud.

Hindrik Hiimäe on Tartu Kogujate Seltsi esimees. Ta teatab: Iga-aastane kogujate kokkutulek "TERE KEVAD" toimub 2. märtsil 1997.a. kell 9.00-15.00 TARTUS, Treffneri Gümnaasiumi ruumes. Müügil päevakohane ümbrik ja kasutusel kohalik kõrvaltempel.

Füüsikud tegid kindlaks, et seal oli olnud kiri "koniA"; seega ikka rahapaja münt, mitte isetegevuslik võltsing - koopia koopiast.

Nii 1725-26 kui ka 1771.a. rahasid on hiljem ka võltsijad valmistanud kollektsionääride jaoks.

XIX ja XX sajandil algul oli paljudes riikides suurim hõbedast viiese nominaali ja 0,900 prooviga 25 g raskune münt. (Prantsusmaal 5 franki, Rumee-nias 5 leid, Belgias 5 franki, Bulgaarias 5 levi, Albaanias 5 lekki jne.). Saksa 5-margane kaalus 27,777g. Ka Läti 5 latti kaalus 25 g, kuid oli prooviga 0,835.

Kaks maailmasõda löid juba väljakujunenud rahasüsteemid segamini. Viimase 20-30 aasta kestel on hakatud tegema suuri münste kollektsionääridele. Seitmekümne aastatel löödi paljudes maades 28,28 grammiseid ja 0,925 prooviga juubeli- ja tähtpäevamünste.

Niisugused on ka Eesti 1992.a. 10-kroonised (rahareformi ja Barcelona Olümpiamängude mündid. Samuti 1996.a. 100-kroonine (Atlanta Olümpiamängude) münt. Panama 1971.a. 20 balboad (Kesk-Ameerika 150. iseseisvusaasta juubelmünt) oli sel ajal suurim hõberaha maailmas - kaaludes 129,6 grammi. (Pilt nr. 2)

Viimase ajal on paljudes riikides välja lastud üheuntsise (31.1g) kaaluga hõbemünste. Ka endise Nõukogude Liidu vabariigid Venemaa, Armeenias, Usbekistan, Ukraina on verminud selliseid münste. Armeenias, nagu veel mitmes riigis lasti 1995.a. käibe-

le 5-untsine juubelmünt - 5000 drammi kaaluga 155,6 g 1995.a. Üha enam lüüakse väärismetallist suuri poleermünste kollektsionääride jaoks kaaluga 1, 2 ja 5 untsi või koguni 1 kg. Neid hütatakse kaalurahadeks (Barrelmünzen)) ja tegelikult on nad prooviga 0,9999 mündikujulised hõbedad või kullakangid. Harilik hõbedakang jätab kollektsionääri külmaks, kui aga sellele on antud mündi kuju ja nominaal ning seal on kujutatud huvitavaid loomi, linde, laevu, spordi- ja olümpiamänge, hakkab kollektsionäär taskust rahakotti otsima. Kõige agaramad selliste mündide tegijad on Austraalia, Kuuba, Venemaa, Mani saar, Poola ja paljud teised riigid.

Kindlasti on kogujate jaoks mõeldud kaugete ja omapäraste nimedega rahad nagu Niue, Palau, Tokelau, Falkland, Nauru jt. Kõigile on arusaadav, et paari tuhande elanikuga Tokelau, samuti Falklandi saared ei vaja oma tarbeks 50 000 juubelmünti, rääkimata Potcairnist oma 52 (!) elanikuga, kellele on löödud kümme tuhat 155,6 grammist hiidmünti.

Ühekiloseid münste on tehtud Austraalias, Gibraltaril, Mongoolias, Bahamal, Mosambiigis, ka Venemaal. Neist väärtuselt kõige kallim on tõenäoliselt Austraalia 3000 dollariline 1001 g plaatinast (barrel)münt, prooviga 0,9995.

Nominaali poolest on maailmasuurimad Saksa 200 000 marka 1923.a. (alumiinium - pilt nr.3),

Ukraina 200 000 karbovonetsit 1995-96.a. (nikkel) ja

2 000 000 karbovonetsit 1995-96.a. (hõbe) ning Poola 1 000 000 zlotti 1990.a. (373,2 g proov 0,999 kulda) ja Jugoslaavia 1989.a. 2 000 000 dinaarine kuldraha. (Järgneb)

Pilt nr. 2. Panama 1971.a. 129,6 grammi kaaluv hõbemünt. (Mündid piltidel vähendatud kujul).

Pilt nr. 3. Saksa 200 000 marka.

Kas "kustutatud" või "tembeldatud" ja muud sellist (mõttevahetuse korras)

Leo Utter ja Gunnar Kirs

Nii "Michel Rundschau" kui ka Kanada filateeliaajakirjades on viimasel ajal palju juttu olnud sellest, millised margid või tervikasjad on siis tegelikult kustutatud või millised tembeldatud, mis üldse on tervikasi ja FDC (esimese päeva ümbrik) jne. Kõigepealt tervikasjadest. Nimelt oleme lugenud kirjandusest, et tevikasi on pealetrükitud postimaksevahendi (margiga) kirjaümbrik või postkaart, millel maksevahend on tembeldatud lähtekoha postiasutuse kalendertempliga ja tagakülj saabumiskoha postiasutuse kalendertempliga. Kuna paljude maade postiasutused saabumisel kirju ei tembelda, siis sellistes riikides saanud kirjad viimane tempel puudub. Siinkohas tahaksime täiendada ainult seda, et meie mõiste järgi ei ole tervikasi mitte ainult **pealetrükitud postimaksevahendiga** kirjaümbrik või postkaart, vaid ka **pealeliimitud postmargiga** kirjaümbrik ja postkaart, kui nad vastavad eespoolmainitud nõuetele.

Samas püstitatakse küsimus - kuidas suhtuda ametlikesse esimese päeva ümbrikutesse (FDC)? Filatelistide praktika on näidanud, et ametlikult valmistatud, markeeritud ja esimese päeva templiga varustatud, templil märgitud asustatud punktis ja märgitud kuupäeval postitatud (ka saabumiskoha templiga varustatud) FDC on kindlasti filatelistlik objekt.

Kui sellisele ümbrikule ei kirjutata aadressi ja seda ei ole postitatud, siis on see **suveniir**, ega kuulu kasutamisele filateelianäitustel.

Kui FDC ümbrikul on mark tembeldatud esimese päeva templiga, siis saab seda postitada sinult templil näida-

tud asustatud punktis - mitte mõnes teises linnas, samuti ei saa sellist FDC ümbrikut postitada peale templil näidatud kuupäeva, sest ka **esimese päeva tempel kustutab postmargi** ja teisel päeval on see postimaksevahendina kehtetu. (Mäletame, et Nõukogude ajal võis FDC ümbrikut postitada ka aastaid peale templil näidatud kuupäeva - nüüd see põhimõte enam ei kehti). Harva on kasutatud sellist moodust, et varem või mujal esimese päeva templiga kustutatud kirjale lisatakse uus tariifile vastav postmark ja kustutatakse see kohaliku templiga.

Ameerika kirjanduses mõned autorid loevad kõik ametlikult väljalastud FDC-d suveniirideks. Samal ajal kogu maailmas tunnistatakse kõige ehtsamateks FDC-deks need (tavalised) ümbrikud, millele on kleebitud mark selle esimesel käikutuleku päeval ja see on kustutatud samal päeval kohaliku tavalise kalendertempliga.

Veel kustutatud postmarkidest. Paljud koguvad leotavad kirjalt margid ja koguvad neid kustutatud markidena. Kirjal oleks see mark andnud talle muidugi palju rohkem informatsiooni kui nii üksikult, aga eks igaüks kogub nagu tahab. Siinjuures tuleks siiski koguda ainult neid marke millel on selge kalendertempli jäljend. Meie posti frankeerimismasinatel on kahjuks ettepoole monteeritud "lained" ja tahapoole tempel (margipoolsest küljest arvestatult). Sellisel juhul jäävad tembeldamisel margile ainult "lained" ja selline mark ei ole sobilik kogusse.

Kui tembeldatakse aga kohe ostes puhtad margid, siis tuleks neilt enne kogusse panekut liim tagant ära pesta.

NOORTENURK

Toimetab Urve Krilit

Kahtlemata mäletavad filatelistid 1990.a. Kanada Posti poolt välja lastud marki, mis trükiti rahvusvahelise kirjaoskuse aasta auks. Margi väljanägemise tõttu ristiti ta varsti SÕNALINNUKS - tähtedest ja numbritest loodud tiivuline, mis paljudes keeltes tähendab kirjaoskuse vabastavat jõudu (margi kujundas Debbie Adams).

Möödunud aasta septembris tõstis Kanada Post taas kirjaoskuse teema päevakorda järjekordse haruldase kujundusega margiga (kujundas jälle Debbie Adams). Seekord aga on mark esimene omanäoline Kanadas. See mark kujutab endast kokkupandud puzzlet, mille keskpaigast on tükike puudu sõna otseses mõttes. Teatud tehnikaga on tükk puzzlet margist välja lõigatud. Samas, margi esiplaanil, ulatab täiskasvanu käsi puuduva tüki puzzlet vastusirutuva lapse käele. See paneb kogu pildi ja teksti elemendid täiendama puzzlet. Samas saab ka ilmseks selle aastase kampaania teema ja sõnum - "KIRJAOSKUS SAAB ALGUSE KODUST".

Kanada puzzlepostmark

ÜRO Lasteabifond (UNICEF) sai 1996. aastal 50 aastaseks.

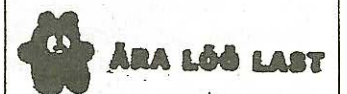
UNICEF-i ülesandeks on maailma laste tervise-, toitumis- ja hügieenialane abistamine. See organisatsioon on juba aastakümneid finantseerinud mitmeid lastekaitseprogramme paljudes maades. UNICEF-i saadikud (maailmas tuntud kultuuritegelased, lauljad, filminäitlejad) aitavad heategevusüritusi korraldada fondi kaudu laste abistamiseks raha koguda ja nende ülesanne on juhtida eri maade üldsuse tähelepanu UNICEF-i tegevusele.

UNICEF-i Eesti Rahvuskomitee, mis moodustati 1993. aasta sügisel, soovib anda oma panuse Eesti laste tuleviku kindlustamiseks. Ühtlasi püüab see organisatsioon aidata kaasa selleks, et laste tervise, arengu, kultuuri, hariduse, eetilise ja hingelise kasvatuse programmid saaksid Eesti riigi ühiskondliku ja majandusliku arengu lahutamatuks osaks.

UNICEF-i aastapäeva puhul lasid paljud riigid kaibele sellele organisatsioonile ja lastele pühendatud postmarke.

Uudis Võrumaalt

Võru Postkontori
kõrvaltempel

Asutati Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts "ESTONIA"

Eesti filatelistide seltside ja klubide keskorganiks on meie endi poolt asutatud Eesti Filatelistide Liit.

"Elva Filatelistis" nr. 4 (26) 1996.a. on avaldatud EFL juhatuse esimehe Rein-Karl Loide artikkel "Austatud kaasfilateliste", millest loeme: "Selleks, et kordineerida filatelistide tegevust eesti filateelia uurimisel ja trükkis avaldamisel, on Eesti Filatelistide Liidu uue algorganisatsioonina loodud **Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts (REFS)**, mille liikmeskonda võivad astuda filatelid üle kogu maailma." Kahjuks ei ole siin öeldud - kes asutasid selle seltsi - kas EFL liikmed või tollase Filateeliaklubi "Estonia" liikmed. Palju Eesti filatelite astus kohe REFS liikmeks.

23. novembril 1996.a. toimus Tallinnas Eesti Filateeliaklubi "Estonia" erakorraline peakoosolek, millest võttis osa 27 nimetatud klubi liiget ja k ü l a l i s t e n a EFL esimees R.-K. Loide ning Postimuseumi juhataja A.Küng. Koosolekul andis ülevaate hr. Meemo Trepp klubi senisest tegevusest ja liikmeskonna arvukusest.

Peakoooleku protokolli punktist 3 loeme: "Võeti vastu REFS ühinemisetepanek Estoniaga nime all Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts ESTONIA - igapäevases tegevuses kutsutud ESTONIA. Ühinemise kuupäev on 1 jaanuar 1997. Ühinemine toimub ESTONIA baasil ja REFS lakkab olemast."

Samas võeti vastu ka ESTONIA uus põhikirja ja kuni ühinemise ametliku vormistamiseni 1997.a. märtsikuu koosolekul valiti REFS ESTONIA esimeheks liidu esimees R.-K. Loide. Protokollist: "Märtsis valib juhatus põhikirja kohaselt uue esimehe enda keskelt." Juhatusse valiti korraliste liikmetena Vambola Hurt, Ants Linnard, Kalev Kokk, Anna Kuusik-Golubova, Tiit Talmre. Asendusliikmeteks valiti Jüri Kenn, Pekka Erelt, Meemo Trepp.

Muude küsimuste all pani Lepp ette, et juhatus kaastaks liikmeid ka provintsist aga ettepanek ei leidnud heakskiitu. **G.Kirs**

RAHVUSVAHELISE EESTI FILATELISTIDE SELTSI "ESTONIA" PÕHIKIRI

Vastuvõetud erakorralisel üldkoosolekul 23. novembril 1996.a.

1. Üldsätted.

1.1. Rahvusvaheline Filatelistide Selts "Estonia" (edaspidi Estonia) on vabatahtlik iseseisev mittetulundusühing.

Seltsi ingliskeelne nimi on: International Estonian Philatelic Society "Estonia". Saksakeelne nimetus on: Internationaler Verein der Estland-Philatelisten "Estonia".

1.2. Estonia on eraõiguslik juriidiline isik asukohaga Tallinnas.

1.3. Estonia juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadusandlusest ja käesolevast põhikirjast. Estonia kuulub Eesti Filatelistide Liitu, kes omakorda kuulub Rahvusvahelisse Filateeliaföderatsiooni (Fédération Internationale de Philatelie FIP). Nende organisatsioonide põhikirjades seis-

nevad põhimõtted on suunavad ka Estonia tegevusele.

2. Eesmärgid

2.1. Estonia eesmärgiks on koondada kõik Eestis ja väljaspool Eesti Vabariiki elavaid eesti filateelia ja postiajaloo tegelevaid filateliste.

2.2. Estonia tegevus peab olema suunatud eesti filateelia ja postiajaloo uurimise arendamiseks kõikides aspektides. Eriti kaasa aidates uurimistulemuste avaldamiseks.

2.3. Organiseerida kirjastustegevust Eesti filateeliaainelise kirjanduse väljaandmiseks ja selle realiseerimiseks.

2.4. Organiseerida noorte tegevust.

2.5. Võidelda filatelistlike võltsingute, nende valmistajate ja levitajate tegevuse vastu.

2.6. Korraldada üritusi Estonia

tegevuse arendamiseks (näitus, loengud, oksjonid ja muud filateeliaalased üritused).

2.7. Toetada iseseisvalt või koostöös Eesti Filatelistide Liiduga Eesti Filatelistide esinemist rahvusvahelistel filatelistlikel näitustel.

3. Õigused

3.1. Avada ja sulgeda arveldusjooksu- ja erikontosid ning sooritada finantsoperatsioone.

3.2. Omandada ja hallata põhikirjaliseks tegevuseks vajalikke varasid ja vahendeid.

3.3. Võtta vastu annetusi, parandusi, toetusi ja kingitusi füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt.

4. Liikmeskond

4.1. Estonia liikmeteks võivad olla füüsilised isikud.

4.2. Liikmeks võtmise otsustab juhatus või juhatus poolt selleks volitatud isik.

4.3. Liikmemaksu mittetasumisel kustutatakse liige ühingu juhatusel otsusel.

4.4. Juhatus võib liikme lahkunuks lugeda, kui liige on eeskinnul ühingu põhikirja vastu või muul viisil kahjustanud ühingu tegevust. Juhatus ei pruugi oma otsust põhjendada.

5. Liikmete õigused

5.1. Võtta osa Estonia tegevusest.

5.2. Valida ja olla valitud Estonia juhtorganitesse.

5.3. Saada informatsiooni ühingu tegevuse kohta.

6. Liikmete kohustused

6.1. Täitma Estonia põhikirja nõudeid ja ühingu otsusi.

6.2. Tasuma liikmemaksu.

6.3. Tutvustada ja kaasa aidata eesti filateelia ja postiajaloo uurimist.

7. Üldkogu

7.1. Estonia kõrgeim organ on üldkogu.

7.2. Korraline üldkogu kutsutakse kokku üks kord tegevusaastas, hiljemalt märtsi kuu jooksul.

7.3. Vastavalt vajadusele võib üldkogu kokku kutsuda ka erakorraliseks koosolekuks. Juhatus peab erakorralise üldkogu kokku kutsuma, kui seda nõuavad pooled juhatusel liikmed või revident.

7.4. Nii korralise kui ka erakor-

ralise üldkogu kutsed peab välja saadetama vähemalt kolm (3) nädalat enne koosolekut.

7.5. Üldkogu ainupädevusse kuulub:

7.5.1. Kinnitada Estonia põhikirja ja vajaduse korras teha selles muudatusi.

7.5.2. Kinnitada juhatusel tegevus- ja majandusaruande.

7.5.3. Valida juhatus, juhatusel liikme asemik/asemikud ja revisjonkomisjoni.

7.5.4. Anda juhatusel eeskirju ühingu tegevuse suunamiseks.

8. Juhatus

8.1. Juhatus juhib ühingu tegevust.

8.2. Juhatusel koosseisu, arvu ja volituste pikkuse määrab üldkogu. Minimaalselt kuulub juhatusse kolm liiget.

8.3. Valib endale esimehe ja jagab juhatusel ametid omavahel.

8.4. Määrab liikmemaksu suuruse.

8.5. Kannab selle eest hoolt, et ühingul oleks tegevusele vastav raamatupidamine.

8.6. Määrab kindlaks, kellel on õigus kasutada ühingu vara ja vahendeid ja mis korras.

8.7. Juhatusel on õigus kaasata liikmeid, eriti välismaa Eesti filatelistide seltside esindajaid, kellel on õigus juhatusel koosolekute hääleõigusega osa võtta. Kaasatud juhatusliikmete hääleõigus on piiratud 30% peale igal aktuaalsel koosolekul.

8.8. Juhatus võib kas oma liikmete hulgast või väljaspoolt nimetada ühingu asjaajaja, kellele juhatus võib anda volituse osaliselt täita esimehe või juhatusel pädevusse kuuluvaid küsimusi/ülesandeid.

9. Revisjonkomisjon

9.1. Revisjon kontrollib Estonia finants-majanduslikku tegevust vähemalt kord aastas.

9.2. Revisjoni kontrollülesanded hõlmavad ka tegevuse vastavust põhikirjale ja kehtivale seadusandlusele.

10. Tegevuse lõpetamine

Estonia tegevuse lõpetamine toimub üldkogu otsusel ja vastavalt kehtivale seadusandlusele. Pärast kõikide kohustuste täitmist ülejäänud varandust ei jaotata liikmete vahel vaid see peab jäägitult kasutama Eesti filateelia arendamiseks. Eeskätt tulevad varanduse jaotamisel kõne alla Eesti Filatelistide Liit ja Eesti Postimuseum.

Järgmine "Elva Filatelist" ilmub 1997.a. maikuu